

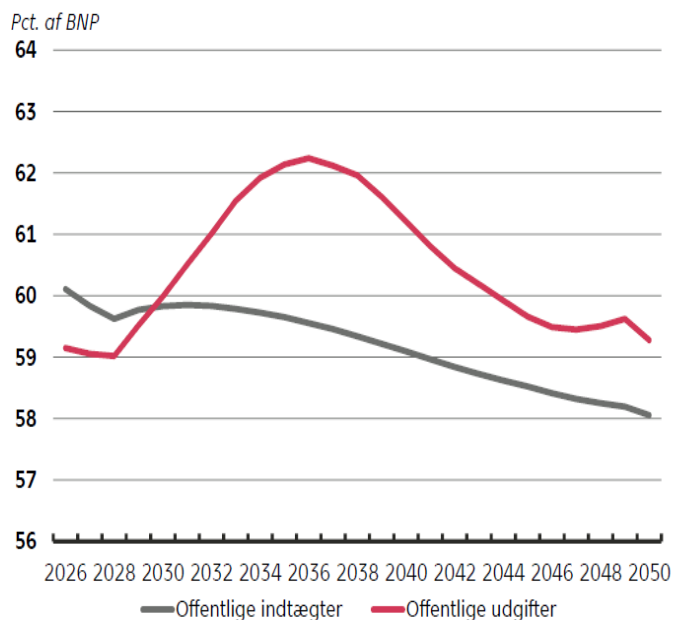
Vejledningskonference 2026

En fælles styrkelse af vejledningen i Grønland

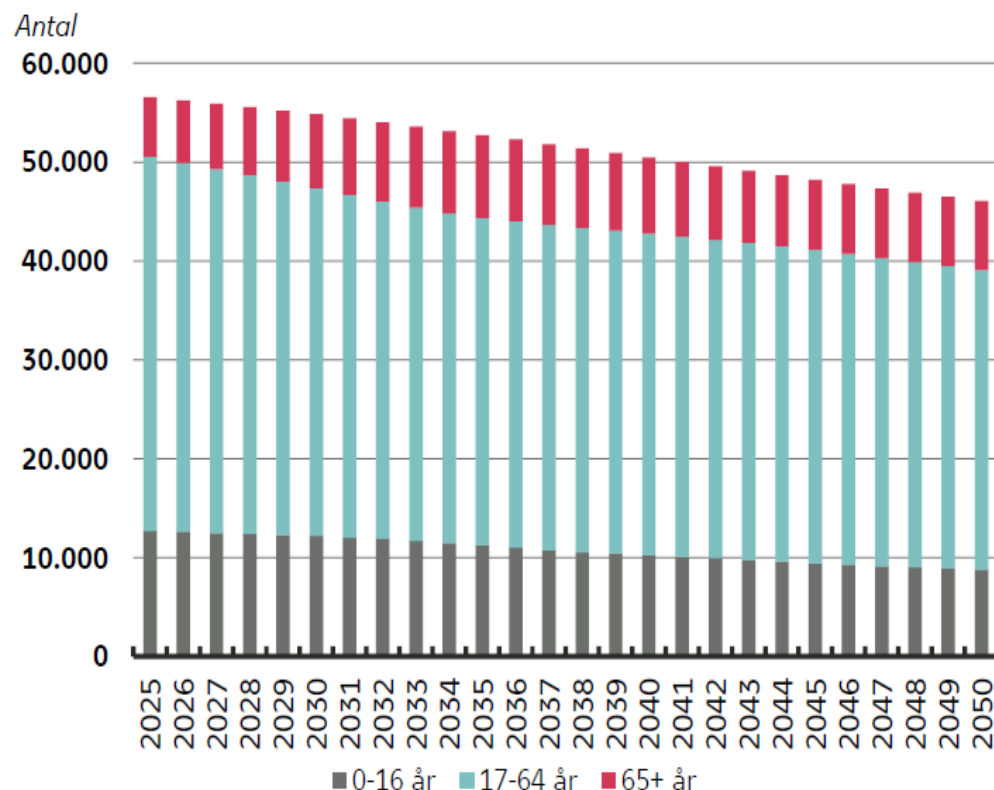
Uddannelse og beskæftigelse i Grønland

- Økonomi og erhvervsaktive i befolkningen

De offentlige indtægter kan ikke følge med udgiftspresset, og de offentlige finanser er derfor ikke holdbare

Faldende folketal og markant færre i den erhvervsaktive alder i de kommende årtier. Fald i arbejdsstyrken op mod 20 pct.

Beskæftigelsen – Grønland i tal, 2026

- Hovedparten af de beskæftigede er ansat i den offentlige sektor

KARRIEREVALG

Over 40 pct. af alle jobs findes i den offentlige sektor.
Mere end 60 pct. af kvinderne på arbejdsmarkedet er beskæftiget i den offentlige, mens tallet er på over 20 pct. for mændene.

Det karakteristiske træk ved det grønlandske arbejdsmarked er, at der er en stor sæsonvariation i beskæftigelsen på grund af klimaet og den geografiske spredning, som begrænser arbejdskraftens mobilitet.

- 83 % af de ledige har ingen uddannelse ud over folkeskolen

Hovedbeskæftigelse efter branche og nationalitet, 2024

	I alt	Grønland	Danmark	Europa	Udenfor Europa
— Antal hovedbeskæftigede i gennemsnit pr. måned —					
I alt	29.131	25.218	2.633	184	1.096
Fiskeri, fangst og landbrug	4.411	4.004	166	14	228
Råstofudvinding	93	65	22	6	0
Industri	227	205	16	2	5
Energi - og vandforsyning	431	369	59	2	1
Bygge og anlæg	2.185	1.689	323	43	130
Handel	3.115	2.676	215	3	220
Hotel og restauration	922	512	102	10	299
Transport	2.069	1.830	189	21	29
Forretningservice	1.844	1.360	361	19	104
Offentlig administration og service	12.733	11.644	993	53	43
Øvrige serviceerhverv	315	260	32	1	21
Uoplyst	787	606	155	11	15

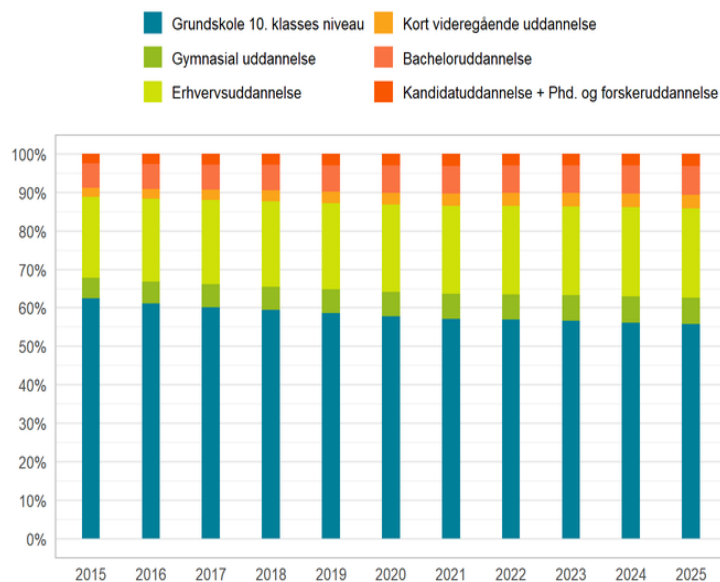
Kilde: <https://bank.stat.gl/ARDBFB07>

Befolkningens uddannelsesniveau

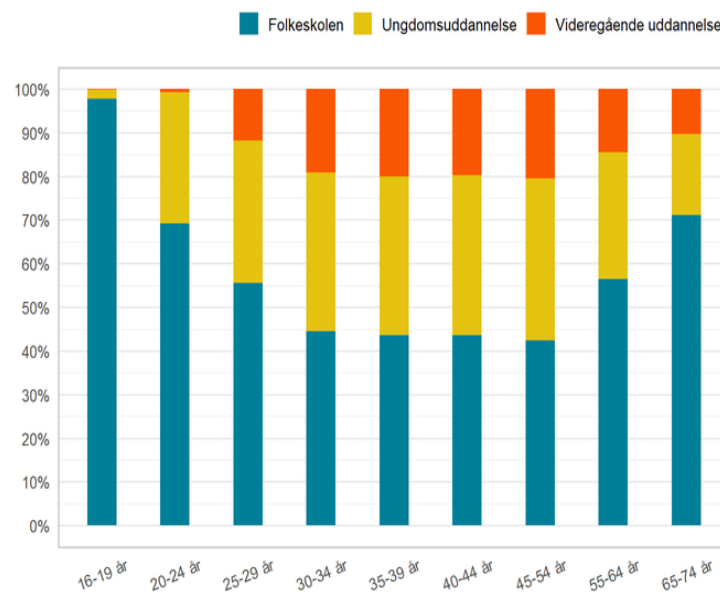
(Uddannelsesstrategi, 2024-2030, Naalakkersuisut)

- Det går langsomt med at hæve uddannelsesniveauet
 - › Erhvervskompetence opnås sent i livet

Figur 1. Befolkningens højest fuldførte uddannelsesniveau, 2015-2025

Figur 4. Befolkningens (16-74 år) højest fuldførte uddannelsesniveau opdelt i aldersintervaller

Status på uddannelsesområdet

- Det grønlandske uddannelsesniveau er stigende, men er stadig det laveste i Norden
 - › Over halvdelen af 25-64 årige har ingen uddannelse ud over folkeskolen (1/4 i resten af Norden)

- Højest fuldførte uddannelse:

- › 53% har kun folkeskolen
- › 29 % har gymnasial uddannelse
- › 5 % har erhvervsuddannelse
- › Kun 13 % har færdiggjort en videregående uddannelse og opnår derfor ikke erhvervskompetence

Højest fuldførte
uddannelser
for 25-64 årige
i 2024

Kilde: <https://bank.stat.gl/UDDISCPROD>

Vejledningsloven

Inatsisartutlov nr. 4 af 29. nov. 2013
om uddannelses- og erhvervsvejledning + ændring i 2018, 2021

- Vejledningsopgaver (§ 18) består fx af:
 - › **vejledning** om uddannelsesmuligheder i og udenfor Grønland; beskæftigelses- og karrieremuligheder; Valg af uddannelse og erhverv, studieretning og valgfag
 - › **rådgivning** om økonomiske forhold; boligforhold; udfyldelse af ansøgningskemaer. Psykologisk og social **rådgivning**
- De enkelte vejledningstilbud skal koordineres, således at de fremstår som et sammenhængende system af vejledningsaktiviteter, der sikrer, at alle vejledningsbehov dækkes i videst muligt omfang

Aktuelle udfordringer

– Vejledningen i Grønland (EU - evaluering, 2019)

- Vejledningsloven beskriver både vejledning og rådgivning
 - › Vejledning = støtte til at træffe karrierevalg
 - › Rådgivning = hjælp til at løse et specifikt problem
- Mangel på tydelig adskillelse mellem vejledningsmål og undervisningsmål
- Uddannelsesinstitutionernes vejledningsindsats er ikke specificeret, selvom de har ansvaret for overgangs-og gennemførelsesvejledning
- Vejledningen er under pres i forhold til at løse andre opgaver

- **Udfordringer:**
 - › Mangel på uddannet arbejdskraft/de fleste områder
 - › Højnelse af uddannelsesniveaue har været et mål siden 2005 – ikke lykkedes tilfredsstillende/stagneret
 - › Andelen af unge der er i gang med en EUD er fortsat forsvindende lille
- **Strategier og mål:**
 - › 21% af de 24-25-årige skal have færdiggjort en erhvervskompetencegivende uddannelse i 2030
 - › Det overvejes om optagelse på EUD fremover skal ske på baggrund af "objektive" optagelseskrav
 - › Fokus på at få flere unge i gang med en EUD

Erfaringer fra Danmark - politiske oplæg

- Den personlige vejledning skal ændres (2009)
 - › fra informativ til **anbefalende vejledning** - vejledes mindre om uddannelser og mere **til uddannelser**
- Skolen skal give eleverne den rette vejledning (2013)
 - › Skal kunne vælge og senere gennemføre den ungdomsuddannelse, **de er bedst egnede til**
 - › Uddannelsesparathedsvurdering/UPV (2011 – 2024)
 - › Fra vejledningslov til kommunal ungeindsats (2018)
 - › Bunden opgave at få flere til at vælge en eud (2025)
- Forsøg med UPV og ”anbefalende” vejledning til eud
 - › 6 år efter indførelsen af UPV toppede frafaldet på eud **47% faldt fra i 2017** - Frafaldet fortsat 40 - 45 %

Internationale perspektiver

- Verdensbanken (2003)
 - › Karrierevejledning kan forbedre landes økonomi, ved at få arbejdsmarkedet til at fungere mere effektivt og reducere frafald i uddannelsessystemet
- Anbefalinger fra OECD & EU-kommissionen (2004)
 - › Styrkelse af både vejledningsindsatsen og karriere-læringsprogrammerne (i GL: Personlig udvikling)
 - › Alle borgere skal sikres **adgang til individuel vejledning** på de tidspunkter, hvor de har behov for det - behovet er langt større end udbuddet

Vejledningens formål og metoder

Hvad er meningen med karrierevejledning?

*Hvordan kan man afdække og imødekomme
individuelle vejledningsbehov?*